

R reformacijai 500 1517 / 2017

Seimas paskelbė 2017-uosius Reformacijos metais. Šį sprendimą parlamentas priėmė atsižvelgdamas į tai, kad šiais metais daugelis krikščioniškų šalių švęs 500-ąsias Reformacijos metines, pažymėdamos 1517-uosius metus, kai Martynas Liuteris paskelbė savo tezes.

Seimo nutarime atkreipiamas dėmesys į tai, kad Reformacija suteikė Lietuvai daug iškilų, meilę gimtajai kalbai puoselėjusių, raštijos ir kultūros srityje veikusių, švietimo sistemą formavusių asmenybių, tarp jų – Martyną Mažvydą, Kristijoną Donelaitį, Joną Bretkūną, Abraomą Kulvietį. Be to, Reformacija paskatino Europoje naujus socialinius, ekonominius, politinius ir kultūrinius procesus, palikusius ryškų pėdsaką ir Lietuvoje.

Kaip pabrėžiama dokumente, Vatikane buvo sudaryta bendra liuteronų ir katalikų komisija, parengusi dokumentą „Nuo konflikto iki bendrystės“, kuriuo siekiama paminėti Reformos sukaktį kaip bendrą tikėjimo išpažinimą, bendras vienybės paieškas, kuris svarbus tuo kad jame yra daug abiejų pusių pastangų išgryninti istorinę atmintį nuo vienpusiškumų.

Minint Lietuvos kultūriniam ir dvasiniam gyvenimui svarbų įvykį priimtu nutarimu siekiama artimesnės bendrystės su visomis krikščioniškomis bažnyčiomis ir visuomene.

Reformacija (lot. reformatio – pertvarkymas) – religinis sąjūdis XV–XVII a.. Europoje, siekęs reformuoti Romos katalikybės doktriną, kultą, bažnyčią. Reformacijos pradininku laikomas anglas Džonas Viklifas. Po jo – Janas Husas, kuris 1415 m. liepos 6 d. buvo sudegintas Konstancoje. Jo veikla padėjo pamatus Martyno Liuterio mokymui po šimto metų. Reformacijos pradžia laikomi 1517metai, kai Martynas Liuteris Vitenberge paskelbė savo garsiąsias 95 tezes.

Reformacija davė pradžią protestantizmui ir krikščionybės atšakoms:

Liuteronybė susikūrė 1517 m., jos pradininkas buvo Martynas Liuteris, kuris pripažino tik du sakramentus (komunija ir krikštas), propagavo Biblijos skaitymą balsu, psalmių giedojimą, liturgiją liaudies kalba, Komuniją su vynu ir duona. Liuteris neigė popiežiaus neklystamumą, indulgencijas, atsisakė celibato.

Martynas Liuteris (vok. Martin Luther; tikrasis vardas – Martin Lüder; 1483 m. lapkričio 10 d. Eislebene–1546 m. vasario 18 d. Eislebene – protestantiškosios reformacijos pradininkas, vienuolis augustinas, teologas, siekęs bažnyčios reformų išvengiant skilimo, jo Biblijos vertimas laikomas vienu svarbiausių Biblijos vertimų. Liuterio mokymas tapo protestantizmo judėjimu – liuteronizmu.

Anglikonybė – susikūrė 1534 m., jos pradininkas buvo karalius Henrikas VIII, atskyręs Anglijos bažnyčią nuo katalikybės, taip protestuodamas prieš popiežiaus sprendimą neanuliuoti jo santuokos. Henrikas VIII konfiskavo bažnyčios turtą, panaikino celibatą.

Kalvinizmas – susikūrė 1536 m., jo pradininkas buvo Žanas Kalvinas, kuris propagavo predestinacijos (teiginys, kad žmogaus pomirtinis likimas (jo išganymas arba pasmerkimas) Dievo valia yra iš anksto nustatytas) doktriną.

Reformacijos minėjimo intencija yra padėti Reformos sukaktį paminėti ne kaip vienos pusės triumfalizmą, bet kaip bendrą tikėjimo išpažinimą, bendrą paklusnumą Viešpačiui, bendras vienybės paieškas.

2017 m. vasaris